

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0403U002217

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-06-2003

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сенчугова Наталія Аркадіївна
2. Senchugova Natalya Arkadiievna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.06

Назва наукової спеціальності: Вірусологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-06-2003

Спеціальність за освітою: 01.09

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.25.29

Тема дисертації:

1. Вірусні хвороби основних ефіроолійних культур Кримського регіону
2. Viral disease of the main volatile-oil crops in Crimea region

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню розповсюдженості вірусних хвороб на трьох ефіроолійних культурах Кримського регіону – троянді, м'яті, лаванді. Методом візуальної діагностики показано широке варіювання вірусного ураження рослин (від 0,5 до 86 %) в залежності від культури, сорту, географічного розташування полів та віку насаджень. Встановлено домінуючі типи симптомів вірусного ураження на троянді – мозаїка і хлороз; м'яті – витончення та вкорочення міжвузль; лаванді – скручування верхівок і жовтяниця. Вперше всебічно досліджено серологічні властивості вірусів, ізольованих з троянди, м'яти та лаванди. Підібрано рослини-індикатори для накопичення вірусів, та відпрацьовано методи їх очистки та концентрування. Отримано високочутливі та високоспецифічні антисироватки до вірусів виділених з троянди, м'яти та лаванди. Методами біотестування, електронної мікроскопії та імуноферментного аналізу виявлено широке розповсюдження комплексних інфекцій, які викликаються сумішшю паличкоподібних, ниткоподібних та

сферичних вірусів споріднених з тобамо-, потекс-, поті-, лютео-, карло-, кукумо- та альфамовірусами. Показано, що метод термо- та хіміотерапії не звільняє від вірусного ураження вихідний матеріал. Рослини троянди та лаванди, які отримували методом мікроклонального розмноження *in vitro* містили до 80% вірусного антигену. Для захисту ефіроолійних культур від вірусного ураження вдосконалена технологія оздоровлення рослин та передано виробничим господарствам специфічні антисироватки до трьох виділених вірусів і тест-система для швидкого виявлення вірусів методом імуноферментного аналізу.

2. This thesis is dedicated to study the spread of viral infection in the three main volatile-oil crops of Crimea region: rose, mint and lavender. By visual testing of plants a wide variation (from 0,5 to 86%) of viral infection was shown, which was dependent on the species, varieties, geographical location and age of plantations. The dominant types of symptoms for viral infection have been established: mosaic pattern and chlorosis for rose, thinning and reduction of internodes for mint and curling and yellowness for lavender. Intensive serological investigations of the viruses isolated from rose, mint and lavender have been carried out for the first time. The indicator-plants which are accumulating these viruses were selected and methods for purification and concentration of viral particles were established. Highly purified and specific (to viruses isolated from rose, mint and lavender) antiserum has been achieved. Wide spread of complex infection by the mixture of rod shape, filiform and spherical viruses related to tobamo-, potex-, poty-, luteo-, cucumo-, carlo-, and alfamo- viruses was detected using assay host, electron microscopy and immunoenzyme analysis. It was shown that thermo treatment and chemotherapy does not relieve original stock from viral infection. Rose and lavender plants obtained from meristematic cultures contain up to 80% of viral antigen. A technology for volatile-oil crops sanitation from viral infection has been improved. Specific antisera for three isolated viruses have been passed to agricultural farms together with test system for express analysis of viral particles by immunoassays.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Анатолій Леонідович
2. Boyko Anatoliy Leonidovich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербатенко Іван Степанович

2. Щербатенко Іван Степанович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Максим Дмитрович

2. Мельничук Максим Дмитрович

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Підгорський Валентин Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Підгорський Валентин Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.